

Bécsből, Pénteken, Mártzius' 3-dikán, 1820.

Frantzia Ország.

A' Gazette-de-France, melyly mostanság meg nem szűnt Fő Minister Decazes ellen nagyon heveskedni, Febr. 18-dikán estvéli 11 órakor ily Utolirást ragasztott azon napi leveléhez: „Bizonysnak látszik lenni, hogy Gróf Decazes nem Minister többé. Arról való jelentését, hogy a' Ministerségről le akar mondani, ma reggel a' Királyhoz küldötte, és a' Király az ő lemondását elfogadta. Gróf Decazes ma estve nagyon roszzúl kezdte érezni magát.“

Ezen Journal eltalálta a' dolgot. Febr. 20-dikán néhány Rendelést adott-ki a' Király, melylyek közzül az első itt következők egészen: — „Lajos, Isten kegyelméből Frantzia Ország' és Navarra' Királya, köszöntünk mindeneket, a' kik ezt látják. Minthogy mi Gróf Decazes eránt az ő szolgálataival, buzgóságával és hűségével, s erántunk és familiánk eránt minden alkalmatossággal kimutatott hajlandóságával való megelégedésünknek bizonyosságát akarjuk adni, rendeltük és rendeljük, a' mi következik: 1. Czik. Gr. Decazes, Frantzia Pair és Státusminister, Herczeggé neveztetik, oly feltétellel, hogy az azzal öszszeköttetve lévő minden méltósággal és elsőségi jusokkal ő és az ő maradéka, az első szülöttségi, fiú ágon, egyenes lineában való következés szerént éljenek, oly feltétel alatt, hogy ő az Ország' törvényeinek s név szerént a' mi 1815-ben Aug. 19-dikén kiadott

Rendelésünknek eleget tegyen. Költ. Februarius 20-dikán s t. — Lajos.

Egy más Rendelése által Herczeg Richelieu Frantzia Pair és Státusminister, Gróf Decazes' helyébe Fő Ministerré's a' Ministeri Tanács' Elölülőjévé neveztetett. — Hanem, minthogy Gróf Decazes egyszersmind belső dolgokra ügyelő Minister is volt, tehát foglalatosságainak ezen részét, a' Belső Ministerséget, az eddig volt Igasság-Al-ministerének Gróf Simeonnak adta a' Király. Nemsoká ezen változásoknak Febr. 21-dikén lett kihirdetése után még azon napon azt a' jelentést tette a' Moniteur, hogy Herczeg Decazes, mint Nagy-követ az Anglus Udvarhoz rendeltetett.

A' Részrehajlás' lelke (így fejezi-ki magát egy Párisi tudósító) úgy elhatalmasodott a' Princz' Berry meggyilkoltatása miatt Párisban, hogy a' sok duellálásnak s egyéb verekedéseknek megakadályoztathatására, duplázni kellett a' strázsa csoportokat: — Azon Préfektusok, a' kik engedelemmel Párisban tartózkodtak, parancsolatot kaptak, hogy Departamentjeikbe haladék nélkül vissza térjenek. Hasonló parancsolatot vettek a' Hadi Ministertől két Pairek, Gróf Mathieu és Marquis Depange, mindketten Osztályos Generálisok, hogy a' magok Kommandánsi helyekre, az első Lyonba, e' pedig Nismesbe, vegyék útjokat.

A' Párisi heves Liberalis Irók annak megmutatásán kézdvén iparkodni, hogy a' Louvel gyilkosságát nem lehet a' nyomtatási szabadságnak tulajdonítani, minthogy ő még csak olvasni se tud — a' heves Royálisták az ellenkezőnek megmutatásán iparkodnak hasonló tüzzel. — A' Quotidienne erőssíti, hogy a' Politziai Biztosok a' Louvel szállásán vizsgálódásokat tettek, s egy írást találtak ott, melyben mind azok a' dolgok feljegyeztetve vannak summásan, a' miket ő két vagy három esztendőök alatt a' revolúziós írásokban a' Királyi familia ellen talált, melly az ő tulajdon kezeirása lévén, tehát írni is tud, nem csak olvasni. — A' Gazette de France pedig a' Minervából, a' Constituzionelből s több ilyenekből külömbkülömb lázszasztó cikkelyeket hordván-fel ily jegyzéseket vetett utánna. „Mind ezek, így fognak szollani Liberalisaink, nem mutatják azt, hogy a' gyilkosnak valaki tanácslotta volna, hogy öljön, hogy valaki az öldöklésre tört adott volna a' kezébe, vagy hogy néki valaki jutalmát ígért volna, ha gyilkol. Mi így felelünk: Hát nem elég volt-é, ha tört nem adatok is kezébe, az ő akaratját a' gyilkosságra elkészíteni, elhatározni? Nem ti prédikátátok-é néki a' ti Fejedelemségről való Dogmáitokban, hogy a' Királyok, a' Nemesek, és a' Papok nem tartoznak a' nemzethez? Igaz; hogy nem mondtátok, hogy fegyvert fogjon, hogy erőszakot tegyen, hogy mindent felforgasson, a' mi ellene áll, hogy az oltárokat és thronusokat felfordítsa; de mondtátok azt, hogy az Oltároknak és thronusoknak megséríthetlensége semmiség; hogy a' Királyi Dynastia a' Revolúziótól maradott örökségekkel ellenkezik, hogy az Országlósékek magoknak semmi just nem formáihattak, hogy ti az Erősebbségnek jusán

kívül semmi egyéb just nem esmertek st. Így hát megtanulhatjátok, hogy ezen ud. sóhoz tartozik a' gyilkoló törnek jusa is.“

Annak megmutatására, hogy Louvelnek részes társai voltak, ezt hozzáfel a' Journal-des-debats: — „A' Királyi Fő Prokurátornál Bellártnál oly felfedezést tett valaki, hogy egy útas, a' ki postán folytatta útját Brüsszel felé, Ribecourthban, Noyon és Compiègne között éppen azon éjjel, a' mellyen Herczeg Berry keresztül döfetett, a' Princznek meggyilkoltatásáról beszélt.

Már meghatározva kitanulták a' Hadi Cancellaria' laistromaiból, hogy Louvel, Versaliában 1783-ban Okt. 7-dikén születettvén, mint Conscriptus, az ágyuzók' tábori szekereinél szolgált, a' honét 1806-ban elhocsáttatott. — Feleségtelen ember. Szoros barátságban élt valami gyümölcsáruló asszszonyszeméllyel. Ezt is elfogták. Egy más Louvel, ki nek a' gyilkos Louvellel semmi rokonsági öszszecsatoltatása nincsen, az Országlósékekhez folyamodott, hogy ezen bélyeges név helyett az annya familiája' nevét vehesse-fel, a' ki La-Planche születés.

A' Monitörben egy cikkely tatáltatik, a' melyben következő módon magyaráztatik az, hogy Louvelnek részesei volnának: — „Megújítva erősítik, hogy a' IV-dik Henrik' unokájának lettek volna részes társai; mi ezt meg is hiszszük, a' nélkül, hogy magunkat megcsalattatni engednök. Mert van ám ennél egy sokkalta veszedelmesebb részesség; ez a' veszedelmes Tudományok' részessége. Ti nem régen a' Sand' baromi csekedejét is magasztaltátok, mint a' melly a' világ' bámulására méltó volna. Ah! sirjatok! sirjatok! nem ezen ifjú Princzért, s nem a' K. Familiájért, mert ti

erre nem vagytok méltók. Hanem sirjatok magatokért, gyermekeitekért, és házatokért.

Arról mit feljebb az ezen gyilkosság miatt a két részrehajlás tagjai között minden nap folyó czivakodásokról, duellálásokról, s egyéb verekedésekről említettünk, az újabb levelek is erősitik, oly megjegyzéssel, hogy ezen felmérgezés a most valóságos szolgálatban lévő és a félfizetésre tétetett régi tisztek közt már csak nem a legfelsőbb grádiásra lépett. Febr. 16-dikán estvéli 10 órakor, a Palais-Royalban lévő Lemblin kávéházába, ahol nagyobbadon ezen fél penzióra tétetett tisztek szoktak tartózkodni, a Király belső testőrzőji közzül valami huszán s néhányan berohanván, az ott találtatott Liberális Ujságleveleket, a Constitutzió-nélt; az Independenst s a több ilyeneket össze tépték, az ott lévő fél zsoldos tisztek ellen mocskolódásokra fokadtak s őket egyéb jobbaknak várásáig, pálczáikkal fenyegették. Rútul bántak kivált egy régi Obersterral, s még a Követek kamarájának Corcellés nevű Liberális tagjával is, kit gyaníthatóképpen katonának tartottak, minthogy Legionarius tisztikeresztje van. Hogy verekedésre nem került köztök a dolog csak annak köszönik, hogy nemzeti strázsacsoport érkezvén oda, a lármának véget vetett, s a kávéház bezárattatott. — Az, kiről irtuk, hogy Michaud nevű Májort, hasonló szintű dolgért, duellálás közben úgy szíven lötte, hogy többet egygyet se szollott, Oberter Gróf d' Ecquville; az apja Frantzia Pair. Egy igen tisztességes familiának egygyetenegy fia is ily színű tárgyért lett duellálás áldozatja.

A Cassatorium Forumnak egy kövesége Febr. 16-dikán a Királynál bankodó udvarláson lévén, annak Segurier

nevű első Elölülője ily nevezetes beszédet intézett ő Felségéhez: „Király! Mídon azt mondjuk Felségednek, hogy mi Frantziák és atyák vagyunk, annyi, mintha azt kimagyaroznók, hogy az a csapás, melly a Felséged Királyi szívért érte, a mi belső részeinkre is behatott. De mi, a nélkül, hogy panaszolkodással s könyv hullatással töltenők az időt, inkább az igasságnak kibeszéllésére fordítjuk azt. Igaz az, Fels. Király! hogy a Bourbon ház ellen félbeszakadás nélkül való összeesküvés áll fenn, és hogy még a közönséges rémültségnek közepette is barbarusokhoz illő örvendezés nyilatkoztatá ki magát. Hát ezen kiontatott tiszta vér annak szomjúzását még jobban felgerjesztette-e? Király! Vigyázzon Felséged magára, vigyázzon minden körüllette lévőkre: mi Felségedet azon társaság, nevében kérjük, mellyet a jelenlévő dolgok keserítének, a jövődek pedig rettegtenek. Méltóztasson Felséged soha le nem venni szeméit azon familiai törzsökről, a melly nekünk ily becses s Frantzia Ország és Europa' csendességének fenntartására ily nagyon szükséges, s a t. — Ezen Segurier, a legfőbb törvényes széknék azon első Elölülője, kire a Louvel megvizgáltatása legfőbbképpen bizattatva van, s a ki ebben most minden napokon foglalatoskodik.

Némelly Ujságokban azzal is vádoltatott Gróf, már most Herczeg Decazes, hogy a gyilkos Louvelhez, mindjárt elfogattatása után, nagyon közel menvén, véle valamit lassan és titkosan beszéllett volna: hanem Herczeg Fitzwilliám kinyilatkoztatta, hogy ő kérte légyen Decazest arra, hogy kérdezné meg titkon a gyilkost, hogy a tör, mellyet a Princz' mejjébe dőfött, nem volt-e megmérgecsitve?

Februarius' 19-dikén nagyon sok nézők gyűltek volt a' Követek' kamarájának karjaiba össze azért, hogy az a' hír terjedett vala el előre, hogy Clausel-Caussergues, a' ki Herczeg Decazes-t, mint a' Louvel cselekedetének részesét, elvádolta, ezen ülésben fogná a' maga vádját ezen kamara előtt környülállásosabban kifejtegetni: hanem oly nyilatkoztatást tett a' Kamara' Elölülője, hogy ezen ülésben semmi egyéb tárgy elő nem fogna vétettetni, csak az, hogy egy nagy számú követtség fogna a' végre kineveztetni, hogy a' Louverben a' Princz Berry temetésén jelen legyen. Arra, hogy Clausel a' maga vádját környülállásosan kifejtse, Febr. 20-dika volt meghatároztatva, és ennek közönséges ülésben kell véghez menni, minthogy a' kamara' rendszabásai szerént, mind azok a' tárgyak, mellyek se Királyhoz szolló Felírásokat, se törvényjovallásokat nem foglalniak magokban, közönséges ülésben szoktak elővétettetni.

Herczeg Decazes még Grófkörában, mindjárt a' Princz Berry megölettetését követett napon, ily levelet irt vala az Apellatorium Forumnál lévő Fő Prokurátorhoz: — „Páris, Februarius' 15-dikén. Uram! én eddig, mint kötelességem kívánta, megvettem azon olcsároltatásokat, mellyeknek tárgyául engem' némelly gunyolók kiváloztottak vala, 's a' mellyekre őket, reám nézve sokkal dicsőségesebb okok indították, hogy sem eszembe is juthatott volna, hogy érettek panasza fokaadjak. Azonban már most a' társági élet határoz arra, hogy azt az alacsony vádat bünteteitlenül ne' hagyjam, mellyel magát Martainville Ur a' Fejér zászló nevű folyó' írásnak ma kiadott darabjában bűnössé tette. Az ilyen gyáva megbántások érdeklőbbek a' közönséges

kesergésre mint reám magamra nézve; tehát inkább is a' társaság' mint a' magam nevében teszem' vádlásomat, a' mellyét telyes elégtételt kívánok. Megnézésre ide teszem a' nevezett Ujságlevélnek azon darabját, a' mellyet elárulok, 's kinyilatkoztatom, hogy panaszom ezen Journalban azon két cikkelyeket illeti, mellyek közzül az egygyik ezen szón: He-la! kezdődik, 's ezen végződik: Martainville. A' másikknak kezdete ez: Le-douloureux, 's a' vége ez: le canon.

Némelly írók csudálkoznak azon, hogy Caulincourt, egy oly nagy és esmeretes vitéz, 's gögös ember, duelumra nem hívta Fitzjámest inkább, mint sem, mint cselekedett, Itélőszék elejébe czitáltatta, hogy megperelje, azért, hogy ötöt a' Pairkamarában a' Louvel' részes társának lenni erősítette.

Német Ország.

A' Berliui Udvari, vagy az úgynevezett Státusújság, annak világosítására, hogy melly szükséges volt légyen azon mesterkedéseknek következéseit megelőzés által eltávoztatni, mellyekért Német-Országon tavaly a' tudvalévő emberfogdosások 's vizsgálódások tétettek, kihirdotte mustrául némelly levelezéseknek tördelékjeit, mellyeket ezen bűnös embercek, nagyobbodon még csak tanuló gyenge ifjak, egymásközött folytattak. Hosszacskák ugyan ezen levelezések: hanem minthogy más közönséges levelék kiadták, a' M. Kurir is közleni fogja őket lassanként. Most is itt következik vagy két darabjok: —

Egy Gymnasiunbéli 16 esztendősi fiatal tanuló így irt egy más ifjuhoz, a' ki valamelly magános házban tanítói hivalt viselt; 1819-ben az Örvendezés' hól-

napjának 19-dik napján: „Melly sok gyermekeket fel akartam én ébreszteni a' mennyei hajnalhasadás' piroslásának nézésére, de sokak közülök meg se' mozdultak. Te virradó nap, kinek el kell érkezned! Te Szabadság' napja! Mikor hívtunk elő éneklésünk, ohajtásaink, könyörgéseink által? Igen! Az Országnak még is csak a' miénknek kell maradni! Boldogok vagyunk; nem kiáltozunk nemzetes Urakhoz; a' kegyelemmel telyes Megtartó, mint heves szeretet' tüzét, úgy fogadja a' mi hideg ohajtásainkat. Igen is! él még az öreg Isten! Ő, ki a' Rutri hegyén, éjjel, az embereket meghalagatta, nekünk se' fog siket lenni. Népem, te szerencsés vagy; oltalmaztatol..... 's hát még is hallgatva ülünk, semmit se' teszünk? Tetetés volt e' dolgunk, avagy egymás' szemében nem eleven szén módra égő fogadástételeket olvastunk-é? üres hangok-é énekléseink, avagy kiömlöttek szíveink az éneklésközben? Bolondok vagyunk-é, 's a' Hazafi nevet csak ketyogjuk-é? Bűnös fejem! én ha a' könyhullatás eslekedet volna, ha a' panaszolkodás a' dolgot jobba tenné, 's a' könyvezés annyit érne, mint a' férjfi csapások, eddig sokat tettem, sokat használtam volna. Most pedig, midőn minden felől ezen kiáltás hallik: mutassátok-meg, hogy mit akartok! megköztetve kérdezem magam is: hogyan segittünk a' dolgon? Azolta, hogy Sand magát feláldozta, nagy tuskodással küszködöm magamban.... Ére nézve egyszer jól meggondoltam a' dolgot, 's ily formán elmélkedtem: J.... (a' Turnirozó) írja-meg nekem, hogy hol leszén ő egy meghatározott időpontban. Én az Universitáson való e x a m e n t e m e t hamarább megteszem, 's J....hoz menvén, velle egy darabig vándorolni fogok, hogy ha még valami a' szívón fekszik, né-

kem egészszen beszéllje-ki. Azután Bonnba veszem útamat 's mindent híven elkövetek, a' mit ezen Ur parancsol. Utomban jól megvizsgálom a' nép' szükségeit-'s mindent kitanulok, hogy néki lehető hamarsággal segedelmet szerezhessenek.... A' Szabad Státusnak erő kívántatik; a' mi ellenségünk a' tunyaság! Tekinos az életre, és meglátod, hogy most csak az egygyességről és szabadságról való prédikálás használhat. Ha a' nép egyszer ezen mennyei jókat megésmerte, azután a' gyilkolásra való kiáltozás haszontalan.“

Egy más, ugyancsak 16 esztendő, Tertianus, így közli gondolkodásait 1819-ben Nov. 30-dikán egy Seminaristával: „Fordítsuk gondolkodásainkat azon időre, a' melly bennünket felleltébb nagyon nyom! Valóban, úgy engedjük hogy bányanak véllünk, mint ökrökkel; jármot és zabolát engedünk magunkra tétetni, 's a' Király' inasai az engedelmisséget magasztalják előttünk. De mit tegyünk mi ifjak, ha a' meglett férjfiak kétségbe esnek? Azt-é, hogy a' jármot öszszetepossuk, 's a' zabolát széllyel tépjük, minekelötte zabola' helyett lánczokat tennének ráánk? Most mindennek megfoghatatlanok, és gyávák. Mit kell tenni? egyéb nincsen hátra, hanem csak hogy magunkat a' hitben erősítsük, mert ebben még nem vagyunk elég erősek. Azonban az örökké való reménlés által tunyaságunkat áruljuk-el. Hanem, ha bár találtatnak is kevesen a' világon, kik a' szabadság' angyali képe után esdeklenek, de még is csak nagyon gyenge még a' világ ezen képnek látására, minthogy az emberek még nagyobbadon Fejedelmek' inasai. Én magam is valósággal kétségbeesésre jutnék, ha a' nem jutna gyakran eszembe, hogy azok kik egymás közt

egy darabig árulást gyakorlottak, végezetre magok magokat is elárulták. Mi ennek megtörténését most is remélnjük, nagy elszánással akarjuk remélni, mivelhogy a' reménség nem enged megcsufoltatni; — De van is ezen időben, még is valami erősítő reánk nézve; látjuk, hogy a' gyenge ágak hogyan hullanak-el, 's a' megmaradók kemény törzsökké lesznek, a' melly úgy trutzol a' rosszszak ellen, mint az erős tölgyfák a' szélveszek ellen. Nézd eme tölgyfát, a' melly ezer esztendőig élt; sokat látott már ez; látta eza' szabadságot, látta a' szolgaságot is, még is fennállva maradt. Elhozta esztendőként gyümölcsét csendesseggel; 's őszszel széllyel szorta apró makkjait, a' mellyek tavaszszal kicsirázván, hozzáhasonló cseméték nevedtek belőlök: Idővel ezek is széllyel szorták apró makkjaikat, 's ezek is kicsirázván így lett végezetre egy nagy elpusztalhatatlan erdő belőlök: Így lehet e' még mi velünk is; ó! így kell ennek történni velünk is, csak valósággal akarjuk. Csak a' mi tözsökeink, keményen álljanak, egymás erőtűségesek legyenek, 's terjeszkedjenek, belőlünk is erdő fog formálódni, melly a' Fejedelmek szolgáji ellen trutzolni fog, 's azon régi szabadságot, melly után ily régen esdeklünk, ismét elhozza. Annál nagyobb örömmel fogjuk őtet akkor üelni, 's egy ördög se fogja, se' tettetés általse' pedig önn esztelenségünk miatt kezeink közül kiragadni; semmi erőszakos Ur nem fog ellenünk fegyver által is valamire menni, mertmi nem csupa fegyverrel tusakodunk; a' mi fegyvereink, a' hit, a' szeretet, és a' reménség. Ah! már sokszor látom elmémben ezen szabadságot; 's mint örvendezek én ilyenkor! mindent megüelni akarnék szeretettel! — (A' többi következik.)

Spanyol Ország.

Mostanság sem a' Londoni sem a' Párisi újságlevelekben nem jött semmi nevezetes tudósítás a' Spanyol lázadásról. A' Morning-Chronicle azt jegyzi-meg, hogy a' lassuság és állandóság, melly a' Spanyoloknak tulajdonos karaktere, mint látszik, ezen insurrekciónál is mutatják magokat. — Azolta, hogy Leon szigetén vagynak, már két Bikaviaskodást tartottak az insurgensek.

A' Gazette-de-France beszéli, hogy Madridban Febr. 4-dikére virradó éjjel, a' nem régen elbocsáttatott Igasságtevő Minister Lozano de Torres, a' Kadixi expedizio kincsmestere Ugarte, és Villafrafrontin, az Infansok' Uradalmai Fő Gazdája 's a' Camerilla' tagja, a' Madridi Fő Kapitány által felköltetvén, szekerekre ültetettek, 's az első Corunnába, a' másik Segoviába, a' harmadik Tarragonába, számkivetésbe küldetettek. Lozano-de-Torres azt gondolván, hogy azért hívják, hogy fő hivataljába vissza tegyék, egész galába öltözködött 's minden czimereit felrakván; így ment a' Fő Kapitány' eléjébe.

Száz forint Huszas pénzért adtak Váltó czédulában: —
 Febr. 29-dikén 251 $\frac{1}{2}$ — Mártz. 1-ső napján 251 $\frac{1}{2}$ — 2-dikán 251 $\frac{1}{2}$ — forintot.

A' marhahúsnak fontja, Bétsben, Mártziusra, 15 krajtzárra határozottatott.

Redaktor: Pánczél Dániel; nyomtatja Hirschfeld: Felix.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Szombathely Februárius 18-kán 1820.
E' folyó hónapnak 12-dikén vagy is Fels. Fejedelmünknek születése napján öröm innenepe vala ismét a' Szombathelyi tanuló ifjúságnak. Lehetetlen vala belső megilletődés nélkül hallani az érdeemes tudós Oktatóknak Fels. Királyunk eránt Beszédjeikben 's elragadtatást jelentő tekinteteikkel ki mutatott nem szines buzgóságjokat; lehetetlen vala érzékenykedés nélkül tekinteni a' kised, serdülő 's korosabb ifjaknak ártatlan mejjeből ömledező tisztá hódolást, mellyet Fejedelmek eránt gondos Elöljáróik beléjek gyökereztettek. — Reggeli nyolcz órakor a' Lyceumnak egy tágos szobájában a' Philosophiának két osztálybeli halgatóin kívül több tanító 's egyéb Urak öszve jöven az Evangelium, fel olvasása után N. T. T. Horváth Ferencz Professor Ur, és a' Lyceum Igazgatója ezen Sz. Pál Timotheushoz írt I. Levélének I. K. 17. v. vett Textusból: soli Deo honor et gloria, egy ájtatos deák értekezést olvasott fel, mellyben a' királyhoz tartozó öt kötelességeket adá elő c' szerént: „Az Isten parancsolja, hogy a' Királyt tiszteljük, annak szívből engedelmethedjünk, érette az Istent kérjük, adózásainkat neki meg adjuk, hozzá hívek maradjunk: - Ezen kötelességeket szentül teljesítvén az Istent dicsőítjük, kinek egyedül tisztelet és dicsőség. „Ezen étzekezését a' Tisztelt Igazgató Ur egy imádsággal végezvén, azt nyomtatásban a' jelenlévőknek ki osztogatta, 's élyen a' király! kiáltatok között az által elenbe lévő pompás Cathedrális Templomban menének, hova éppen a' Gymnasium beli ifjúság is, a' Ns. Vármegyének itt

volt Tagjai, Canonok Urak, és az egész Clerus, valamint a' Polgárok is a' kegyes Királyért a' Királyok' Királyának buzgó áldozatot tenni öszve jövének. - A' Templom előtt Bartha Fő Nadnagy Ur az itt tanyázó Ns. Radiwojevich Gyalog Ezeredének Verbunk Commandóját az Ujczokkal egyetemben innepi készülettel fel állította. A' nagy misét ő Felségéért (Püspök ő Excellentiaját, gyengélkedő egésége hátráltatván) ékes muzsikai harmonia között Fő Tiszt. Szabó Imre Almádi Apát. Szombathelyi Canonok és Lector Ur tartotta. Ennek végével az egész ifjúság szép rendel csendes, de vidámságot mutató tekintettel a' Gymnasiumba vissza tért, holott számtalan papi és világi Uri halgatók öszve sereglettek, kik mindnyájan egy téres szobában, hol már az ifjúság csinosan öltözködve nagy csendességgel, 's még is repeső szívvél várakozott, helyet vevének. Fő T. T. Gyöngyösy Pál Ur pedig, mint az itt lévő Gymnasiumnak szép virtusai, szelid természete 's széles tudománya miatt mindenektől, kik azokat meg ismerik, egy általjában kedvelt Igazgatója a' Cathedraba fel lépvén ezen Homer-Iliássából vett mottóból: Ob rectum Imperium Populi sors tota beata est egy letkes, az innep méltóságához, 's a' classicusokban tett jártasságához illő deák beszédet tartott, mellyet (tulajdon szavait adom elő -) így osztott fel: I. Gloriosissimi Imperatoris, et Regis Nostri Apostolici Francisci Primi Gubernationem, sublimi Potestati ac Majestati superstructam esse felicissimam, 'et II. Ex hac profectam Populorum felicitatem pari ratione stabilitam teneri. A' Felség dicső tetteinek, ural-

Kodása kezdetétől fogva szerencsés ország-
lásának, alattvalóira bőségesen árasztott
Aryai kegyességeinek eleven előadása, a'
Korinánnya alatt lévő népek virágzó boldogságának kellemes lefestése, 's a' Latán Litteraturának Arany századira emlékeztető Cicerói ékes kifejezések, tellyes mondások, fontos leírások, 's a' valódi ékes szóllás nem erőltetett mesterségének gyönyörű kifejtődése annyira elragadák a' Halgatókat, hogy nem tudnák, ha az ezen szép beszéddel olly igen megdicsőített Fejedelem eránt való hívség' kijelentésének teyenek éleget, vagy az azt annyira imádásra hozó ékes nyelvű Orátor előadásán bámúljanak. - Valóban, örökös kár volna ezen, a' Fejedelmi Méltóságot meg esmertető fontos és ékes Beszédnek nyomtatás nélkül homályban maradnia; 's az ezeket közlő érékenyen kéri a' Tisztelt Urat, hogy a' Latán lassanként már hanyotló nyelvnek ezen mostani időkben ritkan látható kincsétől ne foszssa meg nemzetünket. - El végezvén ezen nagy érdemű Tudós Orátor beszédét közönséges taps, és éljen kiáltás tölté el az egész Gymnasiumot, midőn egy Poesist tanuló ifjú a' jelen lévőknek bizonyos nyomtatványt kedzvére osztogatni, egyszerre egy kellemesen zengő kar a' Felséges Magyar Király születése napjára ugyan a' Poesist tanuló Ifjak által Sapho rende szerént készített, 's ki is nyomtatott dalt (*) énekel vala, melly dolog a' jelenlévőket, kik különbben is már a' dicsért beszéd által a' jó 's kegyes Fejedelem imádására felgyújtva valának, ujjabb érzékenységre olvasztá, 's új éljen kiáltások hasították a' felleget. A' fel hevült szíveknek még idejek sem volt a' csillapodásra, az öröm könynyektől nedves szemek még ki nem száradának, midőn ezeknek végével N. T. T.

Szabó Miklós IV. Grammaticát Tanító Ur fel lép a' Cathedrára, 's ezen példabszédek' 24. K. 21. vből vett Textusból: Féjed az Ur at, fiam, és a' Királyt, egy virágzó Magyarsággal ékesített szép, a' gyengébb elmékhez alkalmaztatott 's a' serdülő fiatalságot Fejedelme tiszta nem szolgai engedelmességből eredett szeretetére gyúlasztó beszédet tartott, mellyben felvételének ezen két részit: I. Tisztán, igazán féled Istenedet, ha Királyodat híven féled; II. Nem féled Királyodat, ha Istenedet nem féled, szépen 's kellemetesen előadá. Ennek vége lévén az előbbi karal már most az egész Gymnasium beli ifjúság az előbbi dalt ujra el zengé; 's éljen a' Király! - éljen a' Haza Attya! - mindnyájan elragadtatva kiálták. Hogy ezen Innepet annál örvedetesebbé tegye az itt dicséretesen, 's valóban példásan tanító Praemonstratis rend, melly különbben is emberisége és szíves vendéglései általmagát megkülömböztette, az itt lévő Publicum józanabb részének szívét egészen bírja, a' Theológiát 's Philosophiát Tanító Urakkal egyetemben több Uri vendégeket nem pazorlott, de elégendő, nem buján készített, de szívességgel fűszerezett 's jó ízű magyaros étkekből álló ebéddel megvendégt, kik Fels. Urunknak 's az egész Uralkodó Felséges Háznak egészségéért, hosszas és boldog országlásáért, N. Kir. Tanácsos és Fő Oskolai Igazgató T. T. Fehér György Prépost Urért, és minden Literatorokért 's Mecénásokért jó kedvel ürték a' szívesen töltött billikomokat. — Adja a' Magyarok Istene, hogy ezen hasznos derék Rend sokáig virágzván, Hazánkban, Királyokat 's Hazájokat igazán szerető, ahoz, 's ehez kívántató szent kötelességeiket megismerő 's híven telyesítő polgárokat neveljenek! —

(*) Istenünk! Téged leborúlva kérünk,
Tartsd meg Országunk' Koronás Királyját,
A' ki kormányát atya mód' vezérli
Drága Hazánkban.

Ő nyitott nekünk utat, im örömmel
Valljuk, a' mellyen- ha ki fut, dicső fényt
Nyerhet ott, a' hol maga bölcs Minerva
Oszk' koszorukat.

Ötet Arpád' hiv onokái áldják,
Hogy derült Nap fény mósolyog felettök
M'óta Mátyásnak fejedelmi székén
Ötet imádják.

A' Birák' székén anya nyelv virágzik,
A' Tudósok közt magyarul tenyészik
A' dicső nemzet' csinosulni indult
Pállya virágja.

Iskoláinkban magyarul tanulunk
'S így az elfajzott onokák Atyáink'
Régi ösvényén vetekedve jární
Rendre sietnek.

Mind ezért Néked Koronás Királyunk!
A' kinek boldog születése napját
Üllyük, áldást zeng seregünk. — Sokáig
Légy Fejedelmünk! —

Ungvár Febr. 16. 1820. E' Hónap-
nak 12-ik napja, melly Felsőes Urunk
születése napja, nálunk is különös tiszte-
lettel tartatott. Előtte való estve, tudni
illik, minden ház ki volt világositva hat
órától 9-ig, némelly jelesebb házak pe-
dig, czím Irásokkal is (Inscriptiokkal) di-
szeskedtek. Más nap valamint az itten lé-
vő Görög Püspöki templomban, úgy a'
Cathol. templomban is 9 órakor az Iste-
ni tisztelet, amott ugyan Mozsarak dur-
rogási, itten pedig Uhlánus egy Svadron
lovásoknak pistollyok ropogási között, Vár-
megyebéli, Hadi, és Cameralis Uradal-

mi Tisztségnek, a' Népnek sokasága jelen-
létében tartatott; végre pedig ezen Came-
ralis Ts. Uradalom Prefectussa, s egyszers-
mind több Ts. Vármegyék Tábla Birája, Ts.
Croschmidt János Ur Gazdag, és való-
ban minden tekintetben Mánási ebéd-
del tisztelte meg Pap Urakból, Vgye, Hadi:
és Camer. Tisztségből állott Vendégeit,
sok Ellyen ő Felsőes! fel kiáltások kö-
zött.

Kihuzása Nemes Szabad Nagy Kun Túr-
kevi Városa Jegyző Könyvének Febr. 12-
dik napjáról 1820.

Minemutánna az előre tett rendelés
szerént e' mai napon, mint Felsőes jó
Királyunknak' születése napján, minden
harangoknak meghúzásával, az Elöljáró-
ság tellyes számmal a' Reformatum Tem-
plomba feltakarodván, ő Felsőesének, és
az egész Császári és Királyi Háznak sze-
rentsés életekért, és egészségekért örven-
dező háláadások, esedezéseek, és buzgó
könyörgések tétettek; minthogy az itt
kvártélyban fekvő két czúg Nemes Lo-
tharingiai Vasas Regimentbéli katonák is,
Kapitány Katrain, és Hadnagy Schorler
Uraknak vezérlése alatt, a' helybeli Pleba-
nus Urnak ide haza nemlétében, ugyan
azon Templomba egész parádeával besere-
gelvén, az egész Isteni tiszteletet szép
rendel, és buzgósággal végig halgatták,
mind Felsőes Királyunkhoz való tiszta
jobbágyi hűségnek, mind a' Nemes kato-
nasághoz viseltető hajlandóságnak meg-
bizonyítására elrendelte az Elöljáróság,
hogy ezen innepnek emlékezetére fenn
irt kvártélyos, és helybeli Magistratualis
Tiszt, és Predikátor Urak, Birák Urai-
mékkal egygyütt mérsékelt költséggel meg

vendégtessenek: az Al-Tiszteknek pedig, úgy a' köz legényeknek, amazoknak ugyan két és két; ezeknek pedig egy egy font hús, és itze bor; végre a' helybeli szegények közt 60 font hús és ugyan annyi itze bor, kiosztasson.

Elegyes Dolgok.

Moldovából, Oláh Országból, Rumiából 's Bulgáriából is oly tudósításokat olvasunk ezen tőlnek tulajdonságáról, mint Európának minden egyéb északi, nyugoti, és déli részeiről. Mindenütt oly mély hó fedi a' földet, melyenre ritkán emlékeznek. Bukarestben Jan. 9-dikén estve 7 órakor a' legnépesebb utcában vertek agyon egy nagy farkast. Már két embert megtámadott volt, midőn egy harmadik fülön kapván, addig el nem bocsátotta, míg mások, kezei közt fejszefokokkal agyon nem verték. Néhány harapást is kapott tőle ezen bátor ember, de ő azzal nem gondolt.

„Rosnyón is dicsőségesen uralkodó Fejedelmünknek 's gondos Atyánknak szerencsésen felderült születése napja buzgó fohászkodásokra alkalmatosságot nyújtott. Már előtte való napon szeretett Megeyebéli Püspökünk Méltóságos Gróf Eszterházy László Ur, az itt 's körül lakó nemes rangú, belső és külső hivatalokat viselő Uri személyeket a' Cathedrális Templomban tartandó közönséges ahitatosságra meghívni szent kötelességének tartotta. Volt is a' meghívásnak sikere. Mert valóban megvidult a' jó Hazafinak orczája, hallván a' nagy sokaságnak háladó buzgó könyörgéseit. Mindnyájan jóllehet nem egy értelemmel, de egy szívvel 's lélekkel imádták a' fő Valóságot a' kegyes 's jóltévő Királynak megtartásáért. A' fenn említett fő lelki Pásztor elvégezvén a' Szent Hivatalját, az öröm napnak emlékezetét egy fényes ebéddel megtisztelte, melly felett mind a' két renden lévő számos Vendégeinek, tsinos deák kifejezésekkel, természetű nyájassággal, az Uralkodó Fejedelem eránt álhatatos tántorithatatlan szeretetet hathatósan ajánlotta. Az itt lévő Evangelikum Gymnasiumnak Rektora pedig Tek. Farkas András Ur a' fő Vendégek nemes érzéseiket 's forró buzgó kívánságait 's Egekhez botsátott fohászkodásaikat, egynéhány rövid ugyan de velős, kedvelt Horatziussa szerént szabott deák versekkel fejezte bé.

A' Napkeleti Indiai Ujságlevelék szerént az 1815-dik esztendőől fogva 1817-tig, 1528-ra telt azoknak az aszszonyoknak száma, a' kik magokat meghalt férjek testével együtt elevenen megégették és eltemették. Dsander nagorban nem régen egy még csak mátkaságban lévő személynek is meg kellett szülniük buzgósága miatt jegyese holt testével együtt égettetni. Még a' Papok is kécségbe hozták, hogy a' leány erre a' törvények szerént köteleztessék: hanem a' leány szülei magok okoskodtak úgy, hogy ha már csak mátkája volt is jövődöbéli férjének, ennek halálával már így is köteles velle egygyütt elevenen megégettetni magát. Még eddig az Anglusok se tettek semmit ezen szörnyű szokás ellen. Ha a' szegény özvegyek közzül némelyek nem akarják magokat a' megégettetésre önként reá venni, az ő tisztviselőjük kényszerítik. Talám idővel a' nevelés által fogják az Anglusok ezen vad szokást lassan lassan kiirtani.